

Ε·Κ·ΠΟΙ·ΖΩ·
ΕΝΩΣΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ - Η ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

‘Ποιος αποφασίζει τι τρώμε; Η ψευδαίσθηση της ελεύθερης επιλογής του καταναλωτή’

Ελένη Αλευρίτου
Αντιπρόεδρος ΕΚΠΟΙΖΩ

Συνέδριο ΕΦΕΤ - Η ασφάλεια των τροφίμων ως βασικός πυλώνας ενός συστήματος Ενιαίας Υγείας
Αθήνα, 7-8 Νοεμβρίου 2023

Λίγα λόγια για την ΕΚΠΟΙΖΩ

Ένωση Καταναλωτών Η Ποιότητα της Ζωής

- Ιδρύθηκε το 1988, με στόχους την προστασία-ενεργοποίηση καταναλωτών-βελτίωση ποιότητας ζωής τους
- Είναι μη κυβερνητική οργάνωση, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα
- Μέλος ευρωπαϊκών και διεθνών ομοσπονδιών
- Προέρχεται από την Ε.ΠΟΙ.ΖΩ , Ένωση για την "Ποιότητα της Ζωής"
- 7μελές Δ.Σ. εκλεγόμενο ανά 3ετία
- Αριθμός εγγεγραμμένων μελών > 22.000
- Πόροι: συνδρομές των μελών, χρηματοδοτήσεις από εθνικούς ή ευρωπαϊκούς δημόσιους οργανισμούς, συλλογικές αγωγές
- Εργαζόμενοι: 8 (και 2 ελεύθεροι επαγγελματίες)
- Εθελοντές: 43

Βασικές αρχές της ΕΚΠΟΙΖΩ

Ανεξαρτησία
από πολιτικά
κόμματα και
οικονομικά
συμφέροντα

Επιστημονική
γνώση και
τεκμηρίωση
κάθε
ζητήματος ως
προϋπόθεση
σωστής
αντιμετώπισης

Έγκυρη,
έγκαιρη και
υπεύθυνη
πληροφόρηση
των
καταναλωτών

Ενεργοποίηση
καταναλωτή
για την ατομική
και συλλογική
επίλυση των
προβλημάτων
του

Αντικειμενικότητα
και ρεαλισμός
στις απόψεις-
προτάσεις,
συνεργασίες

Βασικοί κατευθυντήριοι άξονες εργασίας

- Θεωρητική προσέγγιση του ζητήματος
- Μελέτη του νομοθετικού πλαισίου που το διέπει
- Παροχή εκλαϊκευμένης γνώσης στα επιστημονικά θέματα
- Παροχή πρακτικών οδηγιών, χρήσιμων στην καθημερινή ζωή
- Δημοσιοποίηση
- Διαβήματα προς αρμόδιες, παραγωγικούς φορείς

Τομείς δράσεων

Νομική Προστασία του Καταναλωτή

➤ Προσφυγή στη Δικαιοσύνη

60 επιτυχείς συλλογικές αγωγές

➤ Νομική υποστήριξη
υπερχρεωμένων μελών

Περιβάλλον, Ενέργεια

Υγεία

Τρόφιμα-Διατροφή

Ασφάλεια προϊόντων και υπηρεσιών

Μέσα για την επίτευξη των στόχων

- Μπουκόταζ προϊόντων-υπηρεσιών
- Εκστρατείες ενημέρωσης
- Εκστρατείες για πίεση των αρμόδιων αρχών
- Συμμετοχή σε ερευνητικά προγράμματα, αξιοποίηση- δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων τους

Ιστορική διαδρομή

- 1988-1991: Λανθάνουσα περίοδος
- 1991-2010: 'Χρυσή' 20ετία
- 2010-2022: Στασιμότητα- οπισθοδρόμηση
- 2023: Ενδείξεις ανάκαμψης

**Κάθε περίοδος έχει ιδιαίτερα
χαρακτηριστικά και η
ΕΚΠΟΙΖΩ προσαρμόζει
δράσεις και
βραχυπρόθεσμους στόχους
της αντίστοιχα**

Σημαντικές επιτυχίες

Δημιουργία
ευνοϊκής
νομολογίας

/

βελτίωση
νομοθεσίας

62

Συλλογικές
αγωγές

Επιστροφή
22 εκ. ευρώ

στους
καταναλωτές

Εξατομικευμένες
πληροφορίες

σε πάνω από
500.000
καταναλωτές

Ολοκλήρωση
άνω των

110

κοινοτικών
προγραμμάτων

Σημαντικές επιτυχίες

**3 συναντήσεις με
2 Προέδρους της Δημοκρατίας**

Σημαντικές επιτυχίες

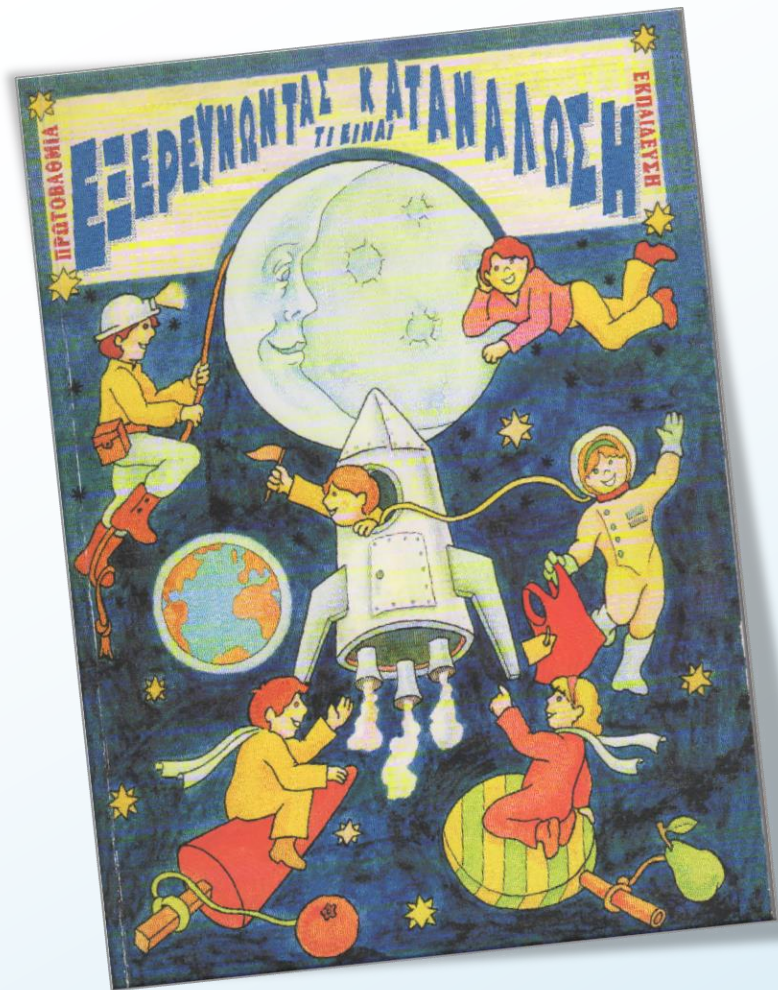
**150.000 υπογραφές για
αναστολή πλειστηριασμών**

Σημαντικές επιτυχίες

- Συγγραφή -έκδοση βιβλίων-φυλλαδίων
- Συμμετοχή σε 12 πανευρωπαϊκούς συγκριτικούς ελέγχους / συγκριτικές δοκιμές τροφίμων
- Ίδρυση μικροβιολογικού εργαστηρίου
- Συμμετοχή σε ευρωπαϊκές-παγκόσμιες έρευνες
- 28 εθνικές έρευνες

Ε·Κ·ΠΟΙ·ΖΩ·
ΕΝΩΣΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ - Η ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

Ε.Κ.ΠΟΙ.ΖΩ.
ΕΝΩΣΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ - Η ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

e-business forum
www.ebusinessforum.gr

ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΠΡΟΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ
Τι πρέπει να γνωρίζετε...
τι πρέπει να κάνετε...
όταν αγοράζετε
από το Ίντερνετ...

- τρόφιμα...
- ποτά...
- φάρμακα...
- καλλυντικά...
- συμπληρώματα διατροφής...

e-business forum
www.ebusinessforum.gr

ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ
ΓΙΑ ΠΡΟΘΗΚΗ- ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΜΕΣΩ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ
ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ
ΣΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΤΟΥ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ

- τρόφιμα
- ποτά
- καλλυντικά
- φάρμακα
- συμπληρώματα διατροφής

Περάστε με ...πράσινο!
Ευρωπαϊκό Οικολογικό Σήμα

**Το ΝΕΟ Διαβατήριο
για τα προϊόντα σας**

ΑΝΘΙΣΤΑΝΤΙΟΝ

ΤΟ ΑΓΙΝΟ ΚΡΑΣΙ

ΠΩΣ ΝΑ ΘΥΛΑΞΕΤΕ ΤΟ
ΚΡΑΣΙ ΣΑΣ ΧΩΡΙΣ
ΧΗΜΙΚΑ

Το Ευρωπαϊκό Οικολογικό Σήμα

**μπαίνει στη
ζωή μας**

‘Η ψευδαιίσθηση της ελεύθερης επιλογής του καταναλωτή’

Γιατί ψευδαισθηση επιλογής;

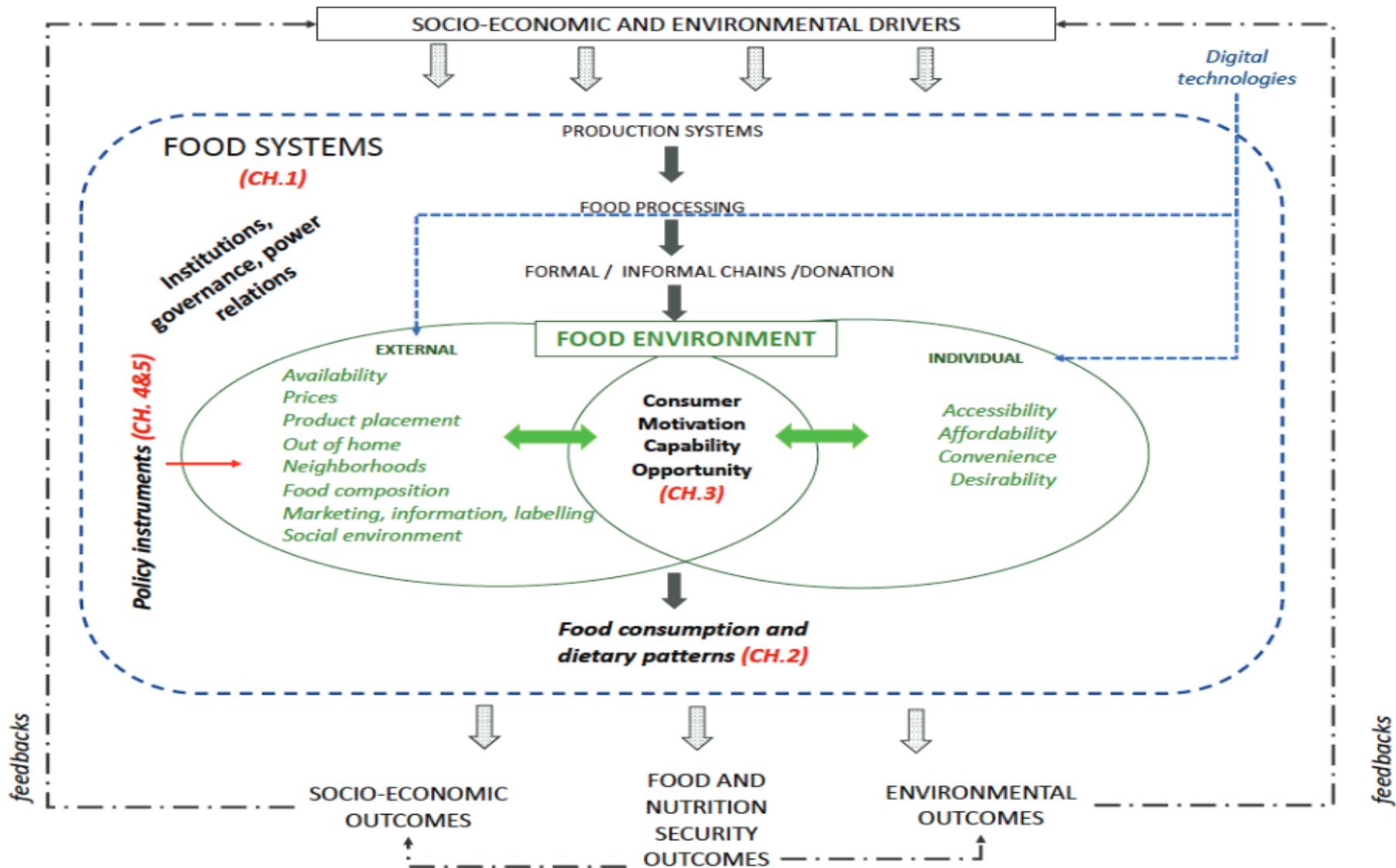
Επειδή, κατά την λήψη αποφάσεων σχετικά με την αγορά τροφίμων, οι προτιμήσεις των καταναλωτών επηρεάζονται σε μεγάλο βαθμό από πολλούς παράγοντες, πέραν της θέλησής τους, όπως:

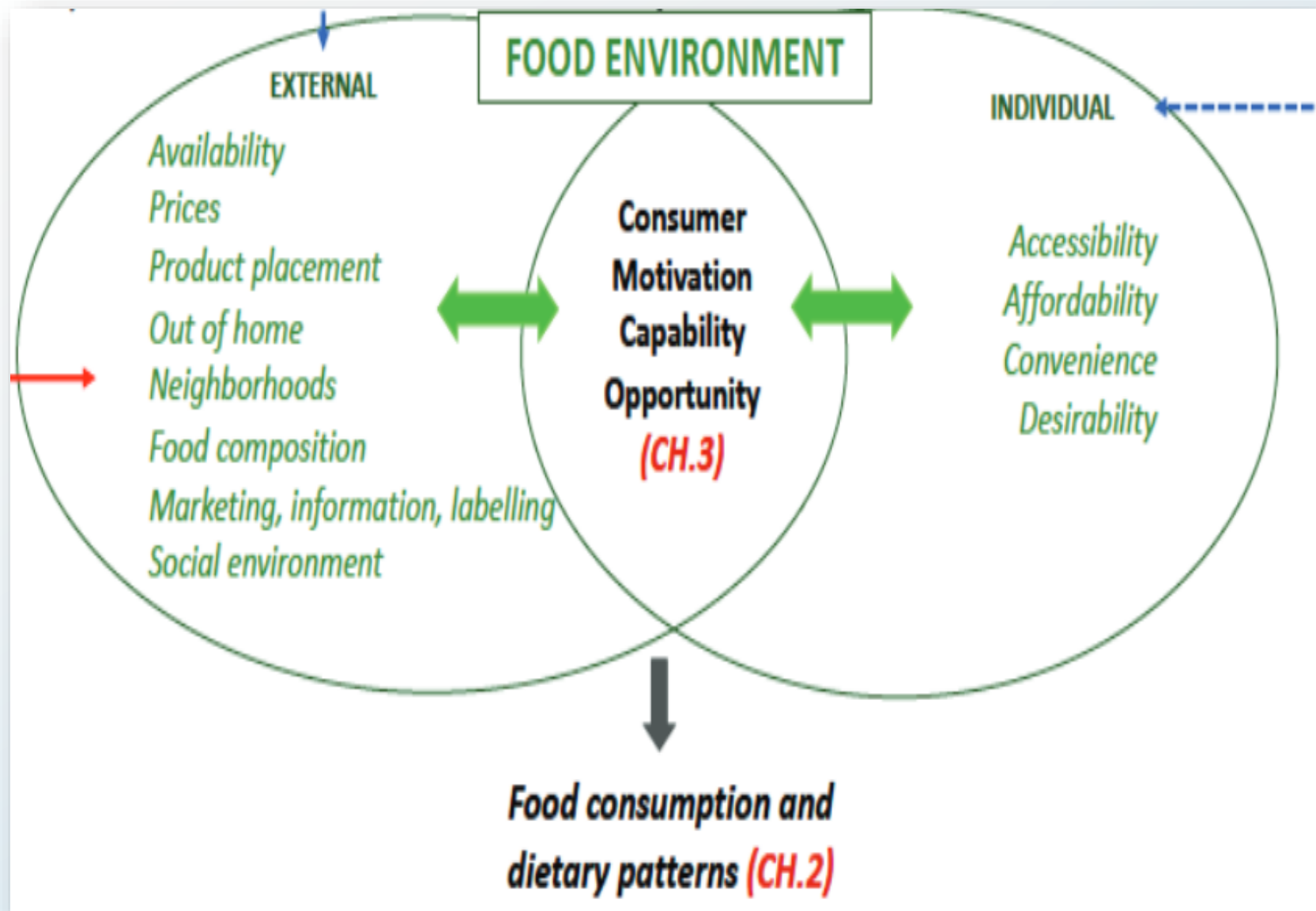
- η διαφήμιση και το μάρκετινγκ
- η διαθεσιμότητα, η τιμή
- η επισήμανση των τροφίμων και η ενημέρωση του καταναλωτή
- οι πολιτισμικές προτιμήσεις της γεύσης, η ενημέρωση των καταναλωτών.

Περιβάλλον τροφίμων

Αυξανόμενα επιστημονικά δεδομένα καταδεικνύουν ότι

οι ατομικές επιλογές των καταναλωτών, διαμορφώνονται από το λεγόμενο 'περιβάλλον τροφίμων' και δεν οφείλονται στις "λανθασμένες" διατροφικές επιλογές τους

Συνοψίζοντας...

Πολλοί ορισμοί!

«Τα διατροφικά περιβάλλοντα είναι το «φυσικό, οικονομικό, πολιτικό και κοινωνικό -πολιτιστικό πλαίσιο εντός του οποίο οι καταναλωτές λαμβάνουν τις αποφάσεις τους σχετικά με την απόκτηση, την προετοιμασία και την κατανάλωση τροφίμων».

[SAPEA](#) (Science Advice for Policy by European Academies) consortium

Περιβάλλον τροφίμων και επιρροές

Today's food environments exploit people's biological, psychological, social, and economic vulnerabilities, making it easier for them to eat unhealthy foods."

Lancet Series on Obesity (2015)

“Neuro-Insight enabled us to look at how we’re touching people’s long-term memory and how we’re touching emotional responses.

We’ve never had data like this before.”

Nick Drake

VICE PRESIDENT GLOBAL MARKETING AT GOOGLE

Nick Drake, Αντιπρόεδρος, υπεύθυνος για το παγκόσμιο μάρκετινγκ της Google

**Υπ' αυτό το πρίσμα, καθίσταται σαφές ότι
δεν υπάρχει ελεύθερη επιλογή του καταναλωτή
βασισόμενη στις καλύτερες διαθέσιμες πληροφορίες.**

**Η 'ελεύθερη' επιλογή τους,
υπόκειται μάλλον σε ένα σύνθετο σύνολο επιρροών
που υπερβαίνει τον ατομικό έλεγχο.**

Ευρωπαϊκό περιβάλλον τροφίμων

Το σημερινό σύστημα τροφίμων της ΕΕ παρέχει υψηλό επίπεδο επισιτιστικής ασφάλειας, ασφάλειας τροφίμων και ευρεία επιλογή των καταναλωτών.

Η περιβαλλοντική, οικονομική και κοινωνική βιωσιμότητά του είναι αντίθετα φτωχή.

Η διατήρηση του «business as usual» θα θέσει σε κίνδυνο τους φυσικούς πόρους, την υγεία μας, το κλίμα και την οικονομία

[SAPEA](#) (Science Advice for Policy by European Academies) consortium

Adapted from FAO 2014

Figure 1 – A sustainable food system (SFS) ensures environmental, social and economic sustainability

Πολιτικές της ΕΕ

Η Πράσινη Συμφωνία και η Στρατηγική "Από το Αγρόκτημα στο Πιάτο", αναγνωρίζουν σαφώς ότι τα σημερινά πρότυπα κατανάλωσης στην ΕΕ δεν είναι βιώσιμα από περιβαλλοντική, οικονομική και κοινωνική άποψη, ενώ τονίζουν ότι όλοι οι παράγοντες της τροφικής αλυσίδας θα πρέπει να θεωρούν ευθύνη τους την υποστήριξη των καταναλωτών στην επιλογή υγιεινών και βιώσιμων τροφίμων.

Η Πράσινη Συμφωνία, που καθορίζει πώς να γίνει η Ευρώπη η πρώτη κλιματικά ουδέτερη ήπειρος μέχρι το 2050, μαζί με την Στρατηγική "Από το Αγρόκτημα στο Πιάτο", για πρώτη φορά επιφυλάσσουν μοναδικό ρόλο στους καταναλωτές, υπό την έννοια της αδυναμίας επίτευξης των στόχων τους, χωρίς την ενεργό συμμετοχή τους.

Συμπεράσματα ΕΚΠΟΙΖΩ

Ο ρόλος των καταναλωτών στην ασφάλεια, ποιότητα των τροφίμων και την επίτευξη των πολιτικών της ΕΕ, **είναι μόνο εν δυνάμει κομβικός και καθοριστικός**, δεδομένου ότι απουσιάζει η ουσιαστική γνώση, η οποία αποτελεί το αναγκαίο υπόβαθρο για την κατανόηση-αξιοποίηση των καταγιγιστικών, αποσπασματικών

Άποψη ΕΚΠΟΙΖΩ

Εκτός από την **ασφάλεια των τροφίμων** ως βασικού πυλώνα της Ενιαίας Υγείας, **πρέπει και η ποιότητά τους να θεωρείται βασικός της πυλώνας**, δεδομένου ότι είναι εγγενές χαρακτηριστικό της ασφάλειας.

Αυτό, υπό την έννοια της βέλτιστης εξυπηρέτησης των βιολογικών λειτουργιών των έμβιων όντων, οι οποίες επίσης συνδέονται άρρηκτα με το περιβάλλον στο οποίο εμφανίστηκαν, εξελίσσονται, συνυπάρχουν και αλληλεπιδρούν.

Πώς θα βαδίσουμε;

Απόψεις καταναλωτικών και άλλων ΜΚΟ

Τα υγιεινά και φιλικά προς το περιβάλλον τρόφιμα, πρέπει να:

- είναι τα πιο προσιτά οικονομικά
- είναι ευρέως διαθέσιμα και ελκυστικά
- προωθούνται περισσότερο, συγκριτικά με τα μη υγιεινά

Οι καιροί ου μενετοί !

Είναι ζήτημα εφαρμογής και όχι άλλων θεωρητικών αναλύσεων και μελετών

Είναι ώρα όλοι οι αρμόδιοι να εφαρμόσουν τις πολιτικές της ΕΕ και να εξοπλίσουν τους καταναλωτές με τα απαιτούμενα μέσα!

Οι Μη Μεταδοτικές ασθένειες, όπως

καρδιαγγειακά νοσήματα, καρκίνος, χρόνια αναπνευστικά ασθένεια και διαβήτης ευθύνονται για το

86% των θανάτων και το

77% της επιβάρυνσης της νόσου στον Ευρωπαϊκό Χώρο του ΠΟΥ (53 χώρες)

Ενιαία Υγεία, Ενιαία Δράση!

Η επιχειρούμενη ριζοσπαστική και καινοφανής αλλαγή του τρόπου παραγωγής και κατανάλωσης τροφίμων, χωρίς την ενεργό συμμετοχή όλων μας, απλά είναι αδύνατη!

Ας παραμερίσουμε τα συντεχνιακά συμφέροντα, **προς όφελος ενός υγιούς πλανήτη με υγιείς κατοίκους**, προς όφελος της **Ενιαίας Υγείας**, για την οποία αργήσαμε 25 αιώνες να ενεργήσουμε!

Ε·Κ·ΠΟΙ·ΖΩ·
ΕΝΩΣΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ - Η ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

Ευχαριστώ πολύ!

Ελένη Αλευρίτου
Αντιπρόεδρος ΕΚΠΟΙΖΩ

Συνέδριο ΕΦΕΤ - Η ασφάλεια των τροφίμων ως βασικός πυλώνας ενός συστήματος Ενιαίας Υγείας
Αθήνα, 7-8 Νοεμβρίου 2023